

Werkgroep Semen

Gemeenschappelijke werkgroep van NVKC en KLEM
ter sturing van het beleid op het werkterrein semen

Jaarverslag 2015

Inleiding

Sinds 2003 is de Werkgroep Semen (WGS) actief als een gezamenlijke werkgroep van de NVKC en de KLEM. De werkgroep heeft semenanalyse, semenbewerking en semen cryopreservatie als aandachtsgebieden. De doelen van de werkgroep zijn: standaardisatie/harmonisatie door protocolontwikkeling, opleiding, kwaliteitsbewaking en afstemming met aanvragers, beleidsmakers en laboratoriumprofessionals. De sectie semen van SKML maakt integraal deel uit van de werkgroep.

Samenstelling van de werkgroep in 2015

- Dr. A.M.M. Wetzels, namens KLEM en sectie semen SKML, Radboud UMC, Nijmegen, voorzitter
- Dr. A. Wolthuis, namens NVKC, KCL Leeuwarden, secretaris
- Dr. Ir. E.G.J.M. Arts, namens KLEM, UMC Groningen, Groningen, lid
- Drs. C. Beijer, namens NVKC en sectie semen SKML, Atalmedial, medisch diagnostische centra, Leiderdorp, lid
- Dr. F.A.L. van der Horst, namens NVKC en sectie semen SKML, Reinier de Graaf Groep, Delft, lid / voorzitter sectie semen
- Mw. L. van den Hoven, namens sectie semen SKML, Radboud UMC, Nijmegen, lid
- Mw. N. Van Trooyen, namens sectie semen SKML, Anthoniusziekenhuis, Nieuwegein, lid
- Drs. D.C. Kieslinger, namens KLEM, VUMC, Amsterdam, lid (per 15.10.2013)
- Dr. Ir. G.W. van der Heijden, namens KLEM, EMC, Rotterdam, lid (per 15.10.2013)
- Dr. S. Kos, namens NVKC, Maasstad Ziekenhuis, Rotterdam, lid (per 15.10.2013)
- Dr. J.W. Brinkman, namens NVKC, St. Jansdal, Harderwijk, lid (per 15.10.2013)

Vergaderfrequentie

In 2015 werd er tweemaal vergaderd door de werkgroep, in januari en in juni. Daarnaast werd er meerdere malen vergaderd door de sectie semen over logistieke en andere operationele onderwerpen met betrekking tot de externe kwaliteitscontroles.

Sectie semen SKML

- Het bestuur van de sectie is ongewijzigd sinds 2013. Dat wil zeggen: A. wetzels (voorzitter), C. Beijer (penningmeester) en F. van der Horst, N. van Trooyen en L. van den Hoven (leden).
- De sectie vergadert samen met de werkgroep semen, vanwege grote overlap in de aandachtsgebieden. Daarnaast vergadert de sectie apart over operationele zaken.
- In 2015 zijn de volgende ontwikkelingen te melden:
 - De omzetting van de huidige rapportage (in eigen beheer via Medisch Multimedia) naar Q-base en MUSE is in 2015 gerealiseerd. De invoer liep enige vertraging op vanwege de

pensionering van de ICT-er van SKML. Daardoor werd ronde 2015.1 ongeveer 6 weken uitgesteld. Dit werd goed gecommuniceerd naar de leden. De omzetting leidde tot een behoorlijk aantal vragen over de wijze van rapporteren in Q-Base en over de weergave in MUSE. Om dit in goede banen te leiden werden twee presentaties gehouden en wel op het SKML-congres in juni (door van der Horst) en tijdens een NVML symposium in september (door Wetzels).

- Punt van zorg blijft de kwaliteit van filmpjes (motiliteit metingen) en foto's (morfologie). De kwaliteit wisselt per ronde en er blijven opmerkingen over komen. Voor 2016 zal een nieuw camera systeem worden uitgetest. Ook zal t.z.t. worden bepaald of het (groene) TEa tolerantiegebied zal worden opgenomen.
- De nieuwe rapportage in MUSE vraagt in een aantal opzichten om meer duidelijkheid. In 2016 zal worden besloten of de methode voor motiliteit conform WHO-4 (1999) zal worden afgeschaft en dus alleen nog volgens de WHO-5 (2010) kan worden gerapporteerd. Voorts zal besluitvorming plaatsvinden over het toekennen van scores aan de kwalitatieve uitkomsten (conclusievragen bij monsters A t/m E).
- De organisator van Embryo-online (Giancarlo Furio) nam deel aan de vergadering van 20 januari 2015 ter inventarisatie van wensen en mogelijkheden om Embryo-online onder te brengen bij SKML. Er werd nog geen besluit genomen.

Standaardisatie methodes / richtlijnen:

- De vasectomie-controle richtlijn werd in 2015 aangepast. Onder meer het verlagen van viscositeit door het toevoegen van chymotrypsine werd als advies toegevoegd. Qua opzet en onderbouwing werd de richtlijn afgekeurd door de richtlijnencommissie van de NVKC omdat deze niet voldoet aan de eisen zoals die door de Orde van Medisch Specialisten zijn opgesteld. De werkgroep staat echter nog steeds achter de beschreven werkwijze. In 2016 zal overlegd worden met vertegenwoordigers van de richtlijnencommissies van KLEM en NVKC over de nieuwe opzet en de consequenties daarvan.
- Er is een aanzet gemaakt ter herziening van de IUI richtlijn. In verband met de nieuwe opzet van richtlijnontwikkeling (zie punt hierboven) is besloten de herziening uit te stellen tot 2016. Hetzelfde geldt voor de richtlijn voor de semenbank.

Onderzoek:

- De onderzoeker die in december 2014 voor 9 maanden werd aangesteld ten laste van de reserves van de sectie semen van SKML, kon in september 2015 een verlenging krijgen tot einde 2016. Het onderzoek wordt uitgebreid met een enquête over IUI en semenanalyse en wordt deels bekostigd vanuit de genoemde reserve en deels vanuit Radboudumc. Het is de bedoeling dat de onderzoeker promoveert aan de Radboud Universiteit.
- Morfologie: het database onderzoek naar de relatie tussen zaadcelmorfologie en de uitkomst van IUI werd in 2015 uitgevoerd en ter publicatie aangeboden in *Fertility and Sterility*. Het manuscript is inmiddels door het tijdschrift geaccepteerd. De uitkomst was dat morfologie van zaadcellen en de VCM een beperkte voorspellende waarde hebben voor het al dan niet slagen van een IUI behandeling. De beste prognostische factoren zijn leeftijd van de vrouw, gevolgd door leeftijd van de man.
- IUI review: in 2015 werd een review geschreven over de laboratoriumaspecten van IUI, inclusief het pre- en post- "analytische" traject. De review zal begin 2016 worden aangeboden ter publicatie in een internationaal tijdschrift en een gedeelte zal tevens worden ingediend als abstract voor een congres. Op basis van de uitkomsten van de review zal een enquête worden

uitgevoerd met betrekking tot de werkwijze van de Nederlandse IUI laboratoria. De enquête is een update van een eerder uitgevoerd onderzoek.

- Enkele HBO studenten hebben een onderzoek gedaan naar de optimalisatie van de morfologiebeoordeling van zaadcellen. De bedoeling was om met foto's van SKML tot een nieuwe beoordeling van de morfologie te komen. Helaas was de kwaliteit van de foto's niet toereikend om dit te doen. Wel werd er een begin gemaakt om tot een nieuwe aanpak te komen.
- Er loopt een validatie onderzoek met betrekking tot de nieuwe werkwijze voor vasectomie controle. De resultaten worden verzameld tot april 2016. Daarna worden deze geanalyseerd, gerapporteerd en zo mogelijk gepubliceerd.

Opleiding

- E SHRE cursus "basic semen analysis" verliep in 2015 goed. Er is nog steeds voldoende belangstelling.
- Op verzoek van NVML zal een ELO worden opgezet voor semenanalyse. In 2016 moet dit meer vorm gaan krijgen. Eerst is meer achtergrondinformatie noodzakelijk over de benodigde ICT, layout en kosten.
- Er werden voorbereidingen getroffen om een PAOKC te organiseren. De datum werd vastgelegd op 4 oktober 2016.

Februari 2016,

Dr. A. Wetzels, voorzitter WGS en sectie SKML-semen